

153. sz. Ajánlás

a fiatal tengerészek védelméről

A Nemzetközi Munkaügyi Szervezet Általános Konferenciája,

Amelyet a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal Igazgató Tanácsa hívott össze Genfben, és amely 1976. október 13-án hatvankettedik ülészakára ült össze,

Miután úgy határozott, hogy különböző javaslatokat fogad el a fiatal tengerészek védelméről, - amely kérdés az ülészak napirendjének harmadik pontjaként szerepelt, és

Miután úgy döntött, hogy ezeket a javaslatokat Ajánlás formájában adja közre,

a mai napon, 1976. október 28-án elfogadja az alábbi Ajánlást, amely a "Fiatal tengerészek védelméről szóló 1976. évi Ajánlás" néven idézhető:

I. A MEGVALÓSÍTÁS MÓDJAI

1. A jelen Ajánlás rendelkezéseinek nemzeti törvényekkel vagy rendelkezésekkel, kollektív szerződésekkel, üzemi szabályokkal, döntőbírói határozatokkal vagy bírósági döntésekkel, vagy egyéb, a nemzeti körülményeknek megfelelő intézkedésekkel kell érvényt szerezni.

II. HATÁLY ÉS MEGHATÁROZÁSOK

2. (1) A jelen Ajánlás szempontjából a „fiatal tengerész” kifejezés alatt azokat a 18 évnél fiatalabb személyeket kell érteni, akik tengerjáró hajó fedélzetén állnak alkalmazásban bármely minőségben, kivéve

- (a) a hadihajókat; és
- (b) halászattal vagy ahhoz közvetlenül kapcsolódó tevékenységgel, bálnavadászattal, vagy hasonló tevékenységgel foglalkozó hajót.

(2) A nemzeti törvények vagy rendelkezések határozzák meg az érintett munkáltatói és munkavállalói szervezetekkel történt konzultáció után, hogy jelen Ajánlás szempontjából mely hajót kell tengerjáró hajónak tekinteni.

(3) Jelen Ajánlás nem vonatkozik az iskola- vagy képzőhajókon vagy az érintett munkáltatói és munkavállalói szervezetekkel történt konzultáció után az illetékes hatóság által jóváhagyott feltételeknek megfelelő módon végzett oktatási programot végrehajtó hajókon lévő fiatalokra.

III. CÉLOK

3. Minden országban, ahol fiatal tengerészeket foglalkoztató hajók vannak nyilvántartásban, intézkedéseket kell hozni

- (a) az ilyen tengerészek hatékony védelme érdekében, beleértve egészségük, erkölcsük és biztonságuk megóvását, valamint általános jólétük előmozdítását;
- (b) az ilyen tengerészek pályaválasztási tanácsadása, oktatása és szakképzése, saját és a hajózási tevékenységek hatékonysága érdekében, az élet és a vagyon biztonság érdekében a tengeren, valamint a fiatal tengerészek szakmai karrier lehetőségeinek megteremtése érdekében.

IV. AZ ENGEDÉLYEZETT SZOLGÁLATI ÉS PIHENŐIDŐ

4. (1) A tengeren és a kikötőben a következő szakaszokban meghatározott rendelkezések érvényesek:

- (a) a fiatal tengerészek általános munkaideje ne haladja meg a napi nyolc és a heti negyven órát, és ahol lehetséges, kerüljék el a rendszeres túlórával járó munkavégzést;
- (b) az összes étkezésre elegendő idő biztosítása mellett, a fiatal tengerészeknek biztosítsanak legalább egyórás szünetet a nap főétkezése számára;
- (c) a fiatal tengerészek nem dolgozhatnak éjjel; a jelen szakasz szempontjából az „éjjel” kifejezés alatt a nemzeti törvények vagy rendelkezések, vagy kollektív szerződések által meghatározott legalább kilenc egymást követő, éjfél előtti és utáni órát kell érteni;
- (d) a fiatal tengerészeknek 15 percnyi pihenőidőt kell biztosítani minden, folyamatos munkavégzéssel eltöltött kétórányi időtartamot követő legrövidebb időn belül.

(2) Kivételes esetben jelen bekezdés (1) albekezdésének rendelkezései nem hatályosak,

- (a) ha ezek a gyakorlatban nem alkalmazhatóak a fedélzeten, a gépteremben, vagy a konyhai és étkezőhelyiségekben őrsgel vagy váltott műszakban történő tevékenységekkel megbízott fiatal tengerészekre;
- (b) ha ezek a fiatal tengerészek már bevált programokkal és időbeosztással végzett hatékony képzését akadályoznák; vagy
- (c) a működéssel kapcsolatos szükséghelyzet esetén.

Az ilyen kivételekről és azok indokairól feljegyzést kell készíteni, amit a kapitánynak aláírásával kell ellátnia.

(5) A jelen Ajánlás 4. bekezdésének rendelkezései nem mentesítik a fiatal tengerészeket a kapitány irányítása alatt történő munkavégzés általános kötelezettsége alól a következőket magában foglaló vészhelyzetek esetén –

- (a) a személyzet, az utasok, a hajó vagy rakományának biztonságának veszélyeztetése;
- (b) más hajók biztonságának vagy az azon tartózkodó személyek és áruk biztonságának veszélyeztetése esetén.

V. REPATRIÁLÁS

6. (1) Amennyiben – miután egy fiatal tengerész legalább négy hónapot szolgált első külföldi hajóútján egy hajón – egyértelművé válik, hogy alkalmatlan a tengeri életre, tegyék lehetővé számára a saját költséggel nem járó repatriálást az első alkalmas érintett kikötőből, ahol a fiatal tengerész hazáját képviselő konzulátus, vagy az állampolgárságának megfelelő zászlóshajó van. Az ilyen repatriálásról és annak okairól szóló értesítést be kell nyújtani ahhoz a hatósághoz, amely a tengerészeti foglalkozást lehetővé tévő dokumentumokat kiadta a fiatal tengerész számára.

(2) Hat hónap szabadság nélküli szolgálati idő leteltével egy olyan külföldi úton járó hajón, amely ez idő alatt nem tért vissza a fiatal tengerész lakóhely szerinti országába, és az utazás következő három hónapja alatt sem fog visszatérni, a fiatal tengerész jogosult saját költséggel nem járó, az eredeti álláshelyére történő repatriálásra a lakóhely szerinti országába annak érdekében, hogy az utazás alatt megszerzett szabadságát eltölthesse.

VI. MUNKAHELYI BIZTONSÁG ÉS EGÉSZSÉGÜGYI OKTATÁS

7. Hozzanak a fiatal tengerészek biztonságára és egészségére vonatkozó jogszabályokat.

8. Ezek a jogszabályok vonatkoznak az előzetes és az alkalmazás során végrehajtott orvosi vizsgálatokra, a munkahelyi baleset-megelőzés és egészségvédelem tengerészeti munkára alkalmazható általános rendelkezéseire; ezek a jogszabályok határozzanak meg olyan intézkedéseket, amelyek minimalizálják a fiatal tengerészek foglalkoztatási kockázatait a szolgálat ellátása közben.

9. (1) Annak kivételével, amikor a fiatal tengerész szakképzettségét teljes mértékben elismeri az illetékes hatóság, a rendelkezéseknek korlátozniuk kell a fiatal tengerészek megfelelő felügyelet vagy képzés nélkül végzett munkavégzését és a speciális baleseti kockázatot hordozó, az egészséget vagy a fizikai fejlődést hátrányosan befolyásoló, vagy az érettség, a tapasztalat vagy készségek adott fokát igénylő bizonyos munkatípusokat

(2) Az illetékes hatóság a következő konkrét munkavégzéseket veheti figyelembe a jogszabályi korlátozás alá munkatípusok meghatározásakor:

- (a) nehéz terhek vagy tárgyak emelése, mozgatása vagy szállítása;
- (b) kazánba, tartályba vagy fenékközbe történő belépés;
- (c) káros zajnak vagy rezgési szintnek való kitettség;
- (d) emelő- vagy más árammal hajtott berendezések és eszközök kezelése, vagy az ilyen berendezések kezelőinek történő jelzőszolgálat ellátása;
- (e) kikötő vagy vontatóláncok, vagy horgonyfelszerelés kezelése;
- (f) csarnakolás;
- (g) levegőben vagy fedélzeten történő munkavégzés rossz időjárási viszonyok között;
- (h) éjjeli őrszolgálat;

- (i) elektromos berendezések javítása;
- (j) potenciálisan veszélyes anyagoknak vagy veszélyes fizikai vegyszereknek való kitettség, pld. veszélyes vagy toxikus anyagok és ionizáló sugárzás;
- (k) konyhai felszerelések tisztítása;
- (l) a hajó csónakjainak kezelése vagy karbantartása.

10. Az illetékes hatóság által vagy megfelelő más módon gyakorlati intézkedéseket kell hozni annak érdekében, hogy a fiatal tengerészek figyelmét felhívják a tengerészeti munkával járó balesetek megelőzésével és az egészségvédelemmel kapcsolatos információkra, például a tengerészeti képzési iskolák megfelelő oktatásával, a fiataloknak szóló hivatalos baleset-megelőzési kampánnyal, a Balesetek megelőzéséről (tengerészek) szóló 1970. évi Ajánlás 8. bekezdés (2) albekezdésében leírt módokon, és azáltal, hogy biztosítják a fiatal tengerészek szakmai képzését és felügyeletét a hajókon végzett munkájuk során.

11. A fiatal tengerészek oktatása és képzése a parton és a hajó fedélzetén tartalmazzon az igényeiknek megfelelő képzést a Szakképzésről (tengerészek) szóló 1970. évi Ajánlás 12. bekezdés f. albekezdésének és az ILO kiegészített, az Ipari létesítmények biztonsági szabályzatairól a kormányok és az ipar számára szóló modellkódexének megfelelően; emellett a fiatal tengerészek részesüljenek tanácsadásban a kábítószerek és más potenciálisan veszélyes anyagok, és más veszélyes tevékenységek egészségükre és jólétükre gyakorolt káros hatásairól.

VII. A PÁLYAVÁLASZTÁSI, OKTATÁSI ÉS SZAKKÉPZÉSI LEHETŐSÉGEK

12. Az illetékes hatóság a nemzeti feltételeknek megfelelően vegye figyelembe az alábbi, 13-20 bekezdésekben vázolt különböző politikai irányvonalak és célok alkalmazását.

13. A fiatalok kapjanak információt a képzési és szakmai előmeneteli lehetőségekről, a hajóiparba történő belépésük feltételeiről, összhangban a Szakképzésről (tengerészek) szóló 1970. évi Ajánlás 7. bekezdésével. Emellett kapjanak tájékoztatást a tengerészeti foglalkoztatással, a munkafeltételekkel, a kollektív szerződések általános kérdéseivel, és a tengerészeti munkaügyi törvények által szabályozott jogokkal és kötelezettségekkel kapcsolatban.

14. Hozzanak intézkedéseket annak érdekében, hogy a fiatal tengerészek részesüljenek oktatásban, szakképzésben és pályaválasztási tanácsadásban a Szakképzésről (tengerészek) szóló 1970. évi Ajánlás 2. bekezdésében meghatározott céloknak megfelelően.

15. (1) A tengerészeti szakmai alapfokú képzések és továbbképzések legyenek széleskörűek és átfogóak, és szükség esetén kombinálhatóak további általános oktatással.

(2) Az ilyen képzés kombinálja az elméleti oktatást az olyan gyakorlati tapasztalatok szisztematikus programjával, amelynek célja a hallgatók tengerészeti szakmai karrierre történő felkészítése.

(3) A tengerészeti szakmai képzések normáit, ahol csak lehetséges, koordinálják a szárazföldi szakmákra vonatkozó normákkal annak érdekében, hogy a képzésben részt

vevők olyan országosan elfogadott szakképzettséghez juthassanak, amelyet mind a hajóiparban, mind az egyéb gazdasági ágazatokban elismernek.

16. A fiatal tengerészeket támogassák a tengerészeti szakmára felkészítő oktatás és képzés során valamint általános tanulmányaik folytatása és szakmai továbbképzésük során a Szakképzésről (tengerészek) szóló 1970. évi Ajánlás 10. bekezdésének (1)-(5) albekezdéseiben meghatározott pénzügyi támogatás különböző eszközei révén.

17. A Szakképzésről (tengerészek) szóló 1970. évi Ajánlás 12. bekezdésének g. albekezdésében és a 15. bekezdésben meghatározott általános oktatás és szakképzés legyen elérhető az összes olyan fiatal számára, akinek nincs tapasztalata tengerjáró hajón.

18. A fiatal tengerészek kapjanak lehetőséget szakoktatásuk és szakképzésük folytatására a hajó fedélzetén, mivel ez olyan eszköz, amely lehetővé teszi számukra a feladataik sikeres ellátásához alapvetően szükséges tudás és tapasztalat megszerzését, a szakmai előléptetéshez szükséges minősítések megszerzését, valamint általános és szakmai oktatásuk folytatását. E szempontból a hajó kapitányai és tisztjei ösztönözzék és támogassák a fiatal tengerészeket a bevezető képzésen elsajátított készségek és tudások alkalmazásában és széleskörű továbbfejlesztésében, a megfelelő hajózási gyakorlati tapasztalatok megszerzésében, és a tengeren végzett önképző kurzusok elvégzésében.

19. A Szakképzésről (tengerészek) szóló 1970. évi Ajánlás 20-25. bekezdéseiben hivatkozott képzési módszerek mellett a fiatal tengerészeknek legyen lehetőségük

- (a) folytatni képzésüket a hajó fedélzetén a következő módszerekkel: fedélzeti képzés, levelező kurzusok, programozott oktatás és más általános és hajózási tárgyakban meglévő önképző tananyagok, amelyeket a fiatal tengerészek igényeinek megfelelően alakítottak ki a szakmai előlépésükhöz szükséges képesítés elnyerése érdekében;
- (b) a hajó fedélzetén folytassanak más területek elismert normáinak megfelelő tanulmányokat.

20. Ahol az a gyakorlatban kivitelezhető és lehetséges, a fiatal tengerészeknek a hajó fedélzetén kínált oktatási eszközök foglalják magukban a tanulási célokra alkalmas elhelyezést, a könyvtárat, és az önképzéshez szükséges képzési felszerelést; a hajó fedélzetén tartózkodó fiatal tengerészek kapjanak speciális segítséget tanulmányaik során, amennyiben lehetséges, olyan utazó oktatók részéről, akik rendszeresen hajóra szállnak.